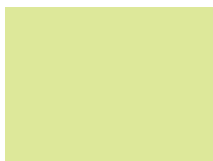
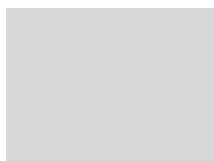
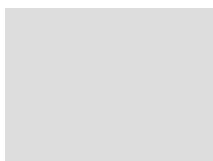

Stowarzyszenie Leśników
i Właścicieli Lasów

IZBY LEŚNE – nowatorski projekt organizacji lasów prywatnych w Polsce

dr inż. Stefan Traczyk

Leśnictwo w Polsce i Europie - wybrane wskaźniki

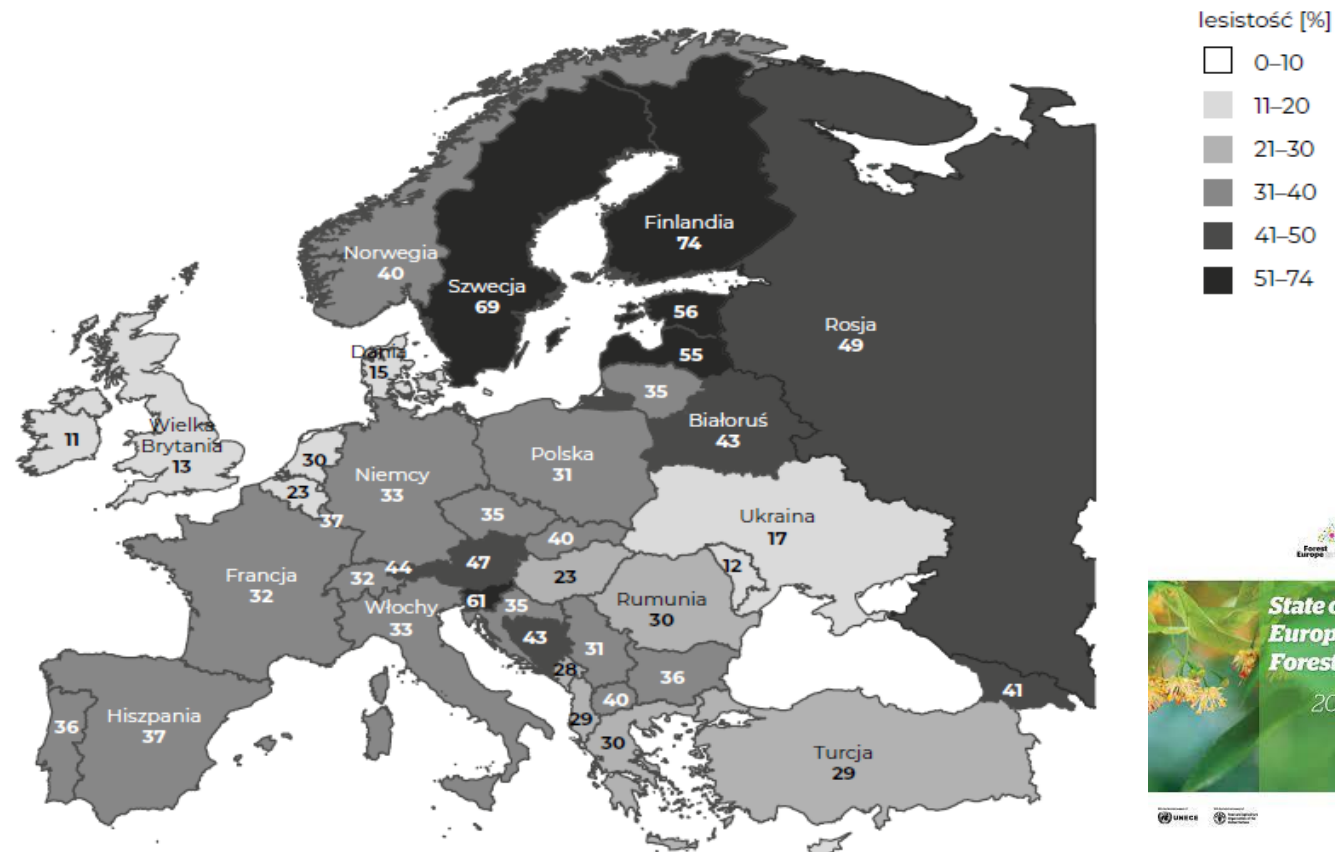

Lesistość 29,6%

- Powierzchnia lasów w Polsce – 9 260 tys. ha

Lesistość 30,9%

- Standard międzynarodowy (wraz z powierzchnią gruntów związanych z gospodarką leśną) – 9 464 tys. ha.

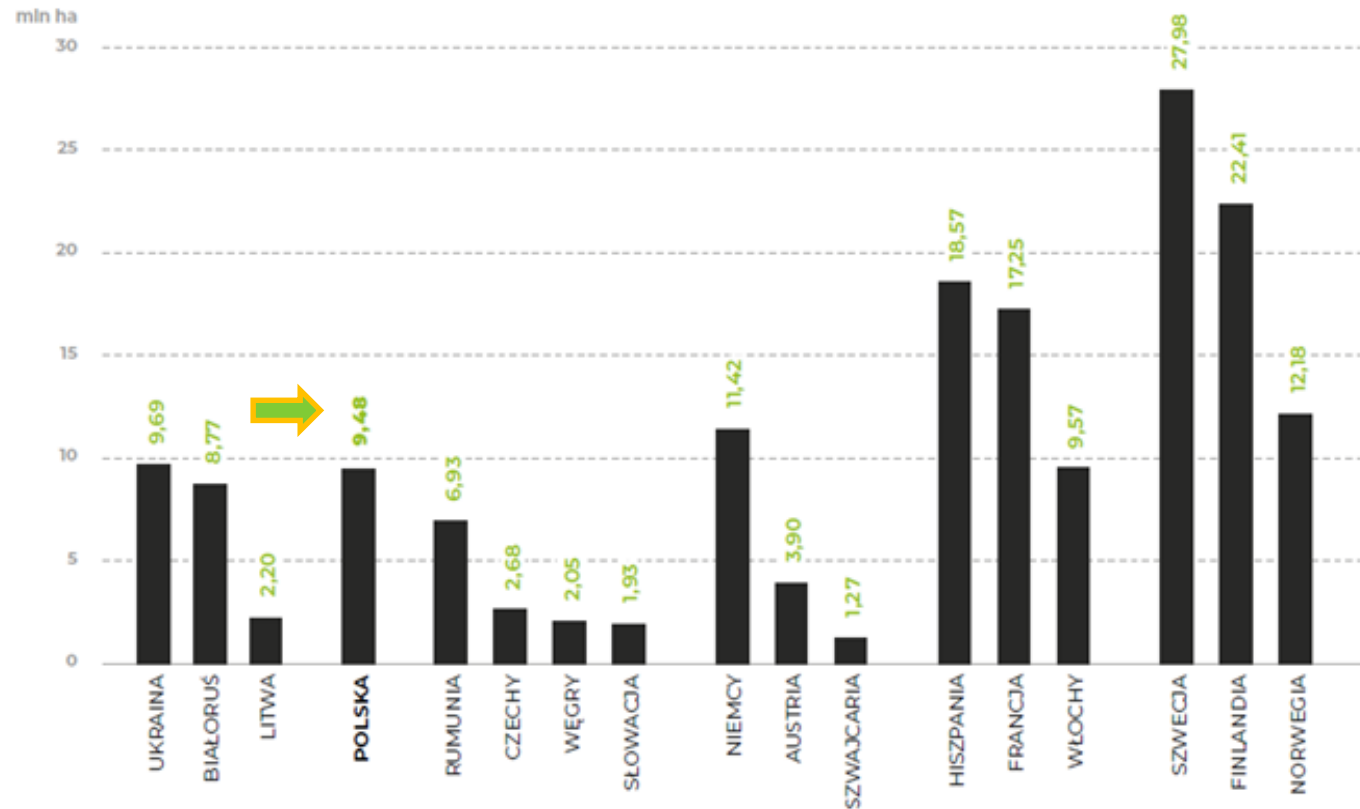
UNEP

Ryc.1. Lesistość wybranych krajów [%] (SoEF 2020)

Całkowita powierzchnia leśna

Ryc.2. Całkowita powierzchnia leśna (SoEF 2020) w krajach europejskich [mln ha]

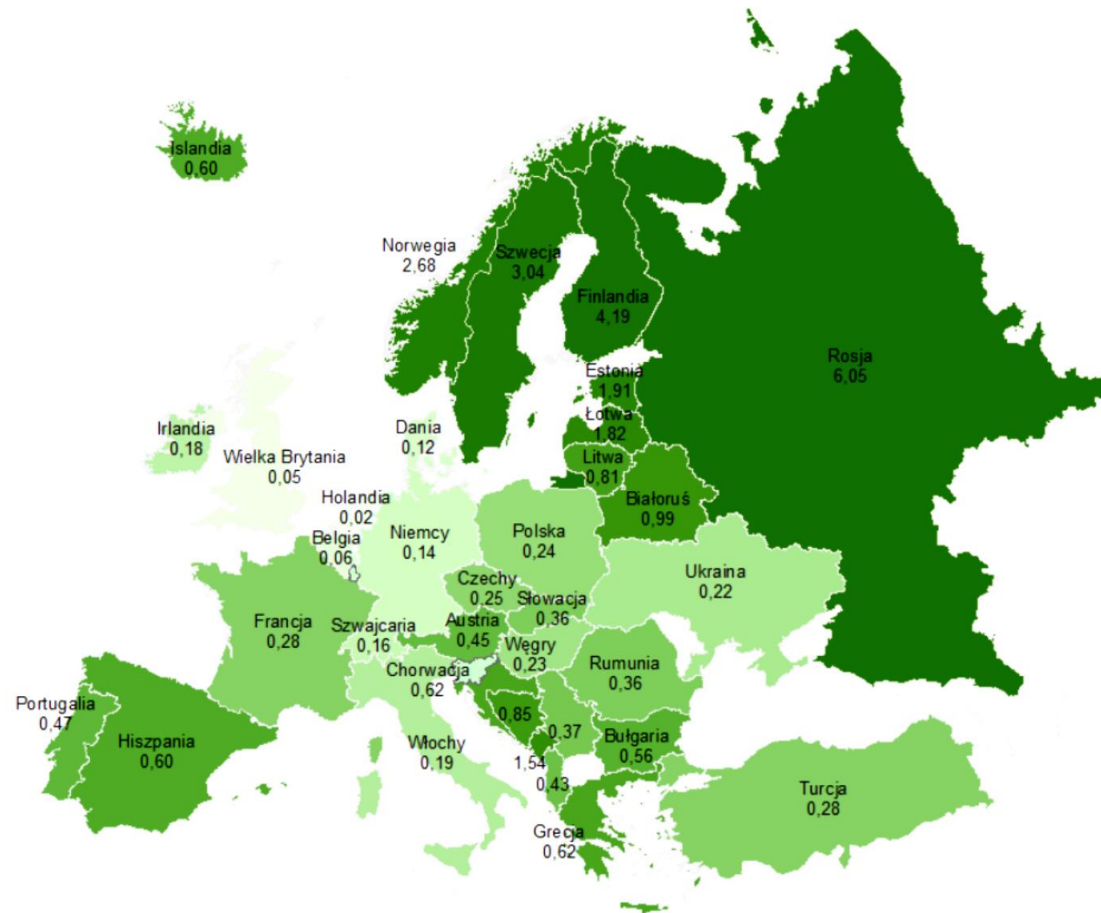

Leśnictwo w Polsce i Europie - wybrane wskaźniki

„Las na mieszkańca”

Ryc.4. Powierzchnia leśna przypadająca na 1 mieszkańca [ha] (SoEF 2020)

Leśnictwo w Polsce i Europie - wybrane wskaźniki

Tab.1. Udział lasów prywatnych, liczba właścicieli oraz średnia powierzchnia prywatnego gospodarstwa leśnego w wybranych krajach Europy (SoEF 2015)

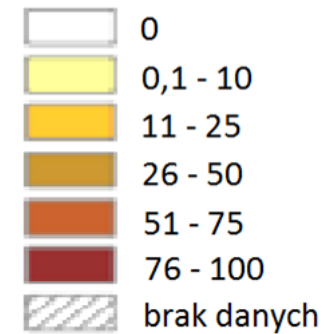
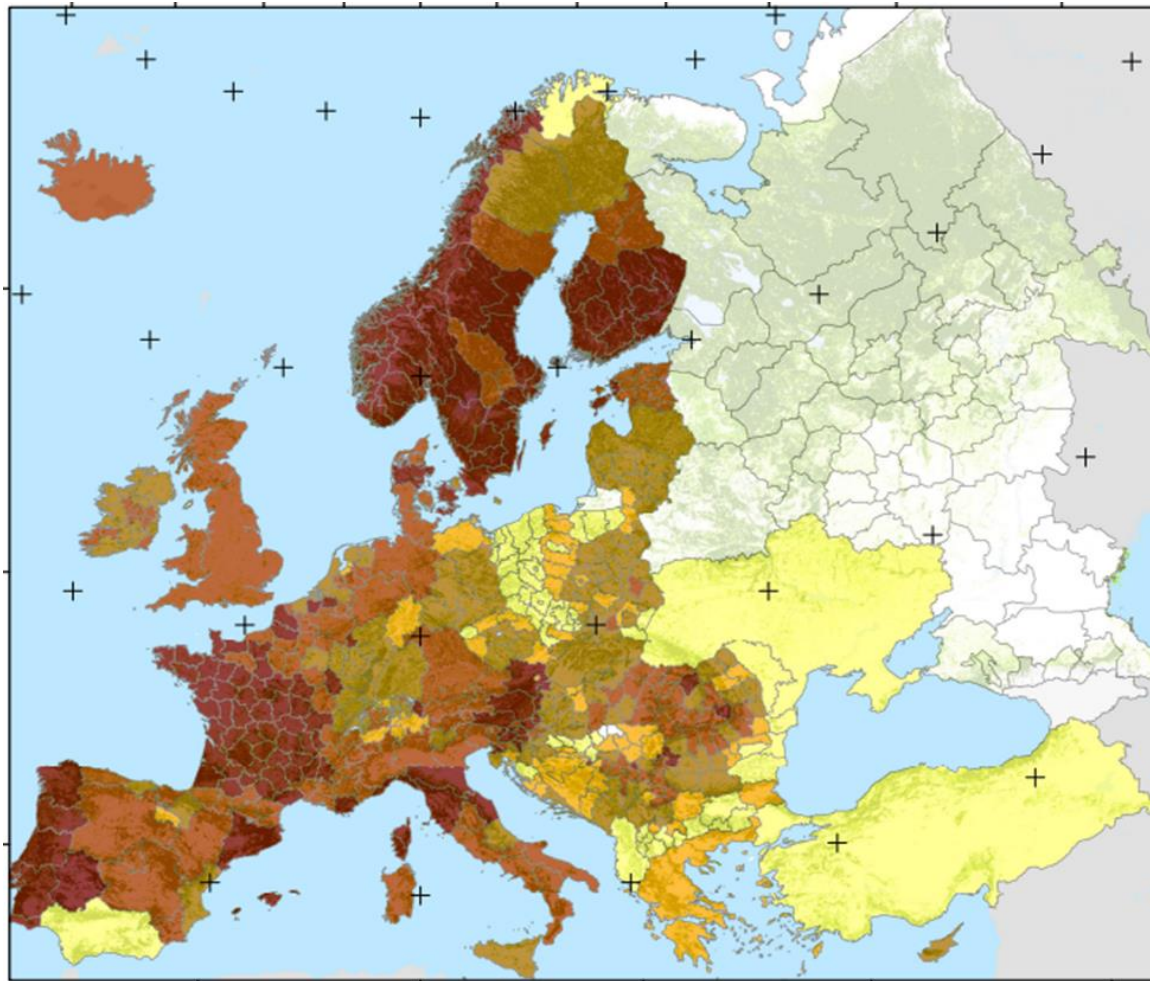
Kraj	Udział lasów prywatnych	Łączna liczba lasów	Liczba właścicieli	Średnia powierzchnia gospodarstwa
	%	tys. ha	tys.	ha
Austria	74	34 058	175	18,6
Finlandia	70	22 218	900	26,0
Słowenia	75	12 470	314	3,0
Niemcy	48	11 397	1 300	7,7
Łotwa	48	3 349	148	7,2
Serbia	49	2 595	3 114	bd
Słowacja	50	1 759,9	bd	bd
Czechy	23	2 657,4	bd	3,0
Chorwacja	28	1 920	600	0,9
Litwa	48	3 349	232	4,6
→ Polska	19	9 329	838	1,3
Szwecja	76	28 014	bd	bd
Szwajcaria	14	bd	250	bd

Struktura własności

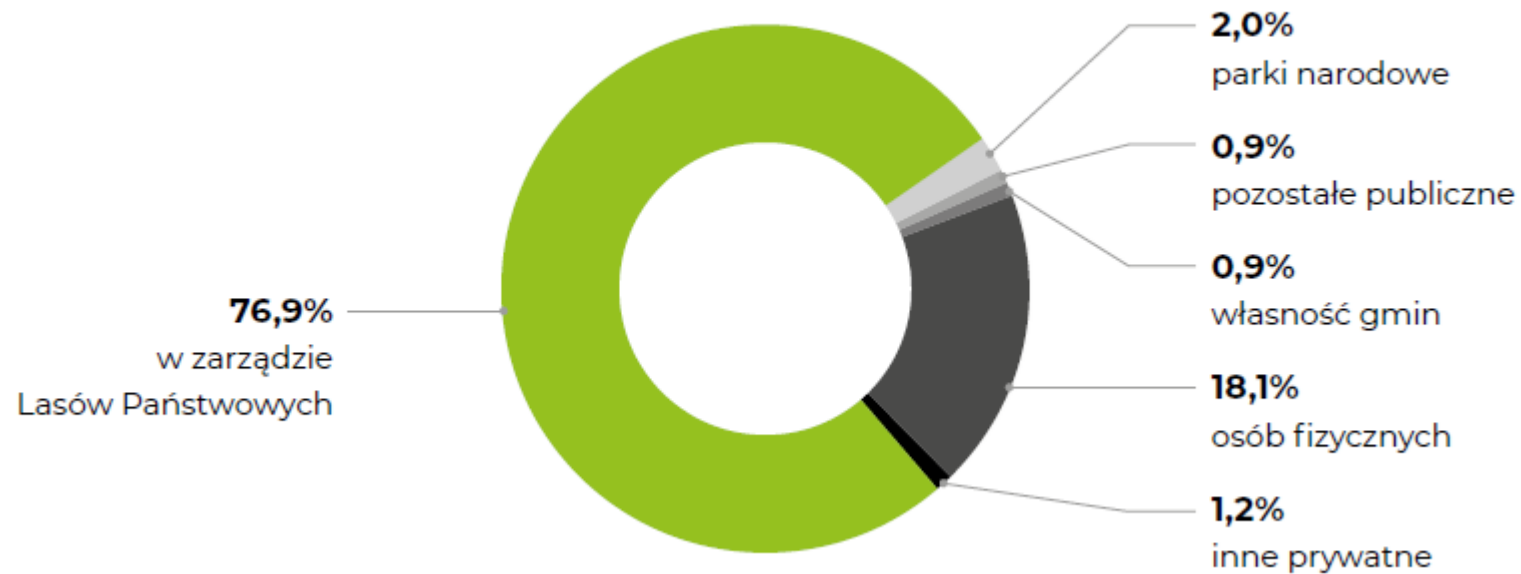
Leśnictwo w Polsce i Europie - wybrane wskaźniki

Ryc.5. Udział lasów prywatnych w ogólnej powierzchni lasów w Europie [%] (SoEF 2015)

Leśnictwo w Polsce

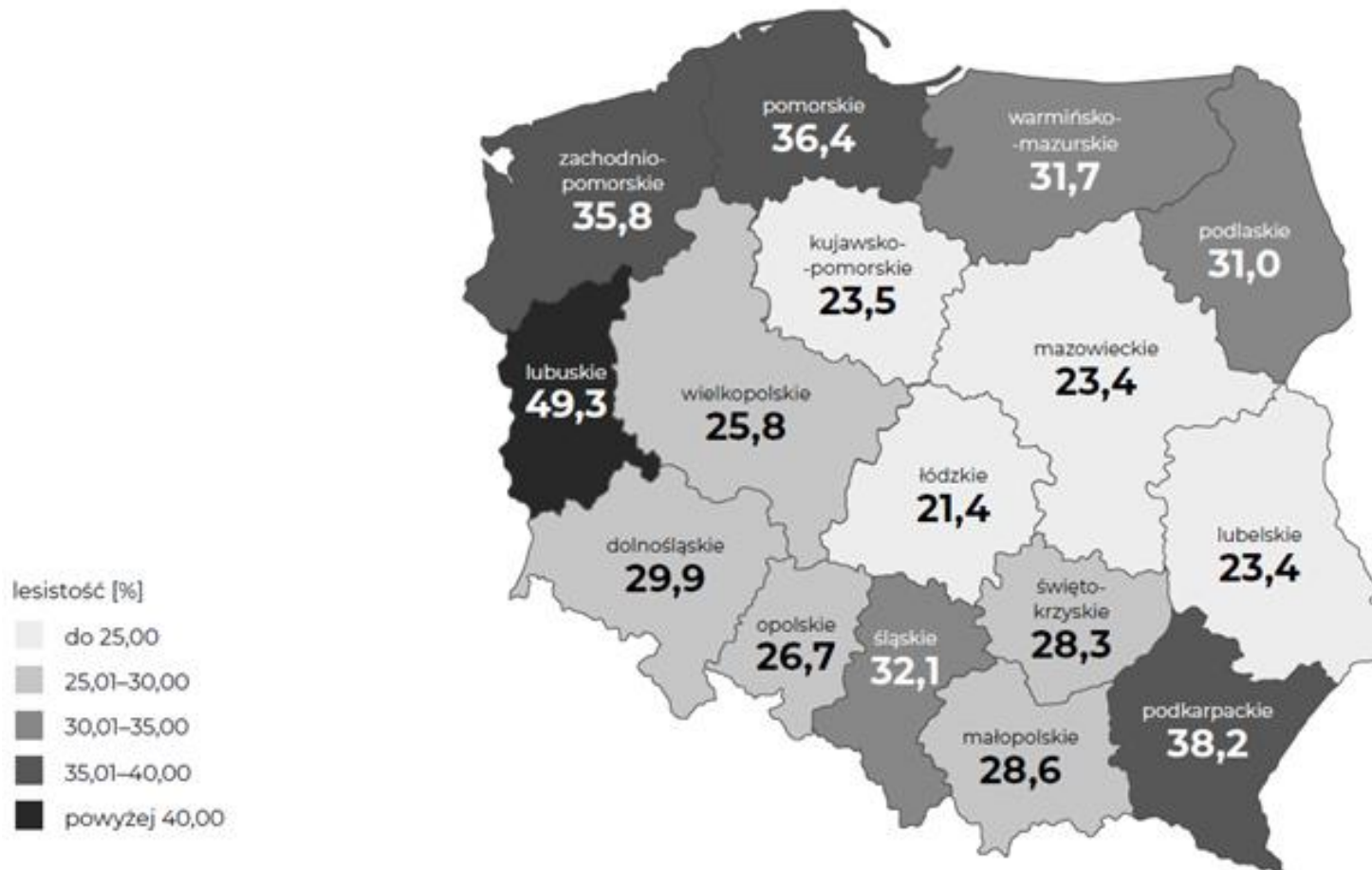

Ryc.6. Struktura własności lasów w Polsce [%] (GUS 2020)

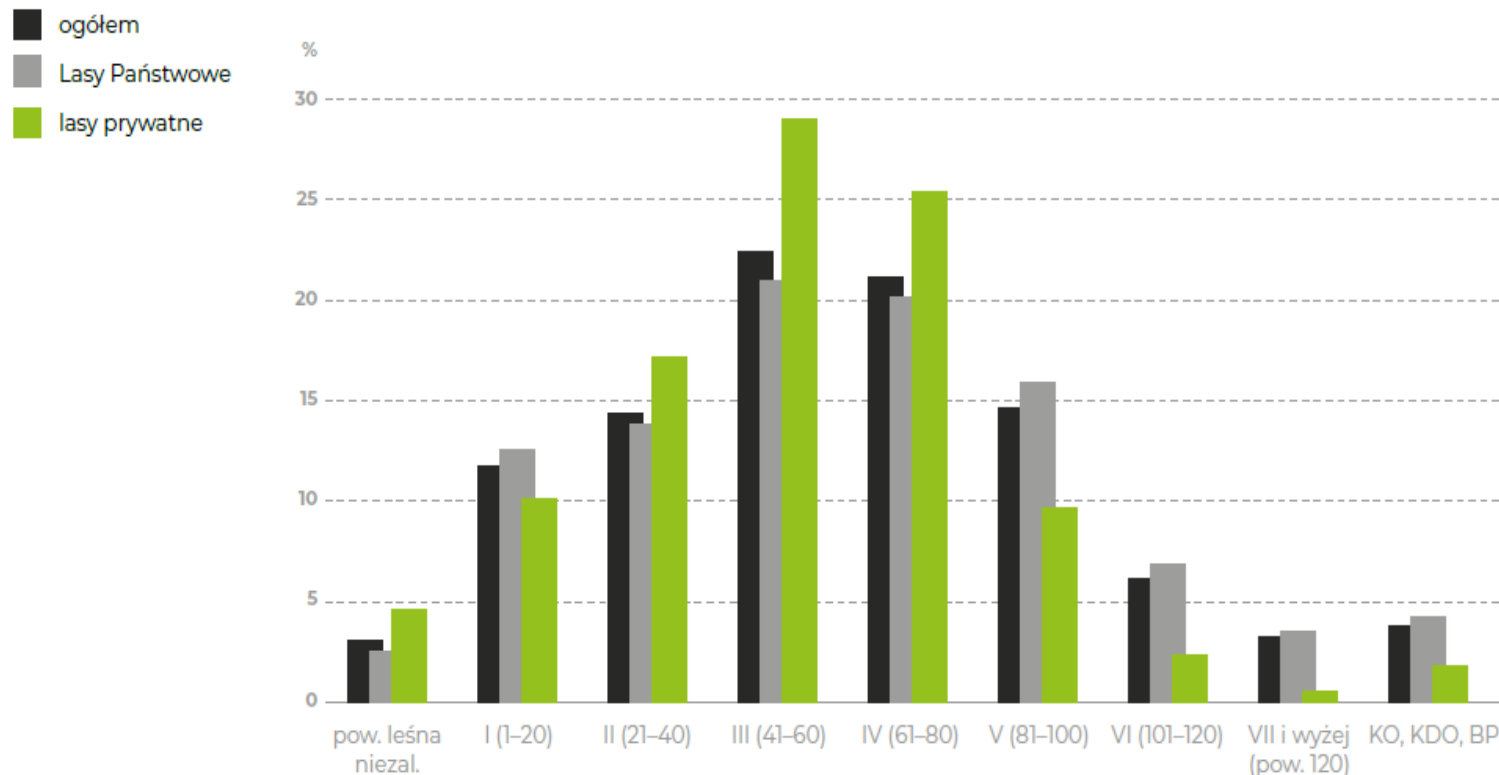
Leśnictwo w Polsce

Ryc.7. Lesistość Polski według województw [%] (GUS 2020)

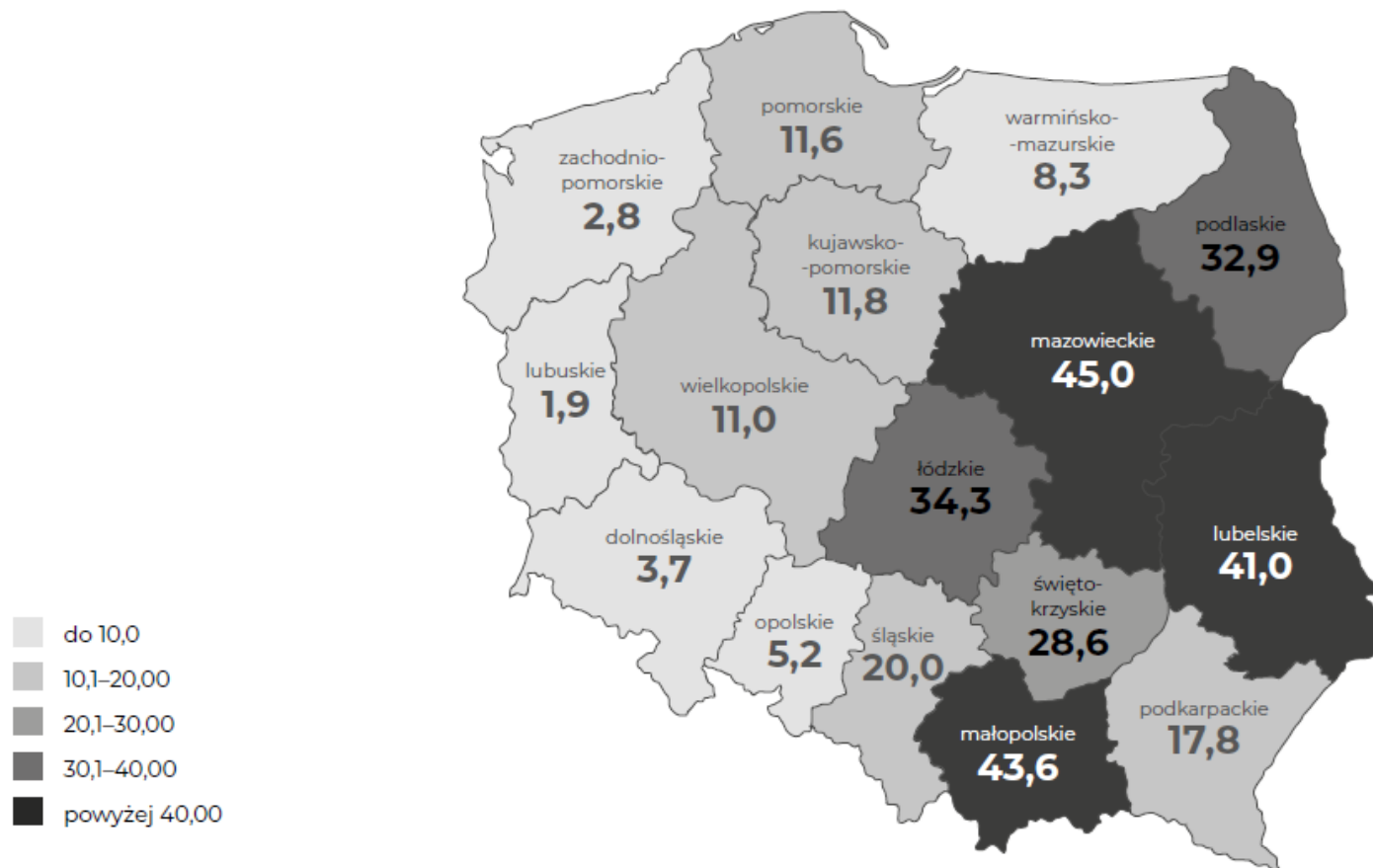
Leśnictwo w Polsce

Ryc.8. Struktura udziału powierzchniowego drzewostanów według klas wieku w lasach wszystkich form własności, PGL LP oraz lasach prywatnych (WISL 2016-2020)

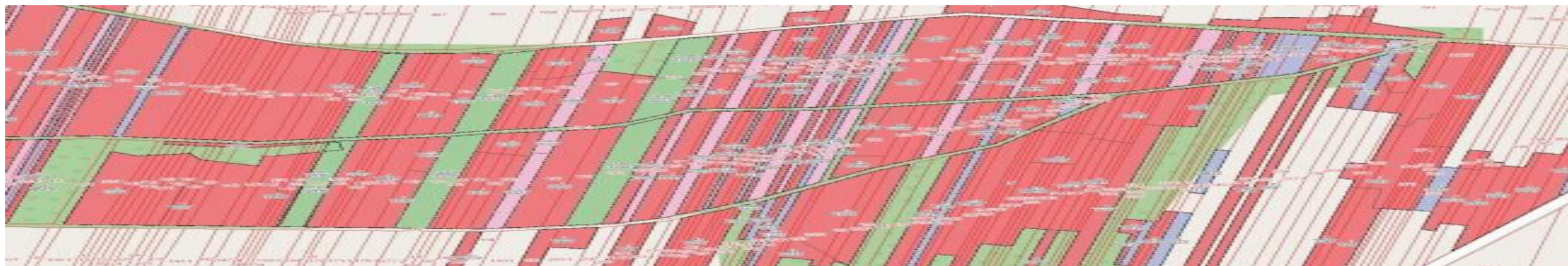
Leśnictwo w Polsce

Ryc.9. Udział lasów prywatnych w ogólnej powierzchni leśnej województw [%] (GUS 2020)

Charakterystyka lasów prywatnych w Polsce

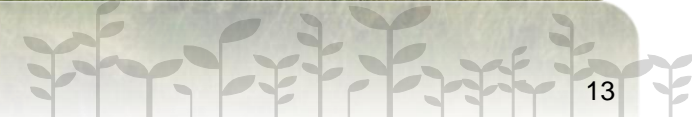

- Rozdrobnienie i rozproszenie przestrzenne;
- Bardzo często brak uregulowania własności i współwłasności działek leśnych;
- Rozbieżności między powierzchnią rzeczywistą a ewidencyjną (**1 786 tys. ha**);
- Działki leśne o niewielkiej powierzchni, przeciętna wielkość lasu **ok. 1 ha**;
- Mała intensywność użytkowania (często brak pielęgnacji drzewostanu);
- Średnia intensywność pozyskania w 2020 r. **0,75 m³/ha** (badania własne – **1,76 m³**);
- Brak specjalistycznych środków produkcji leśnej;
- Brak wiedzy na temat możliwości zrzeszania się właścicieli lasów.

Charakterystyka lasów prywatnych w Polsce

Stowarzyszenie Leśników i Właścicieli Lasów

- inicjator projektu IZB LEŚNYCH

- ❑ organizacja pozarządowa działająca od 2013 r.;
- ❑ wspomaga środowisko leśników i właścicieli lasów, działając na rzecz integracji zawodowej i społecznej;
- ❑ prowadzi działalność wspomagającą przedsiębiorczość oraz rozwój gospodarczy, naukowy i oświatowy;
- ❑ SLiWL działa na terenie całego kraju;
- ❑ Stowarzyszenie jest organizatorem corocznych konferencji naukowych pod nazwą: "Lasy prywatne w Polsce" i nagrody im. Kazimierza Szeptyckiego.

Polityka Leśna Państwa

- ❖ Zgodnie z PLP „zwiększenie efektywności ekonomicznej lasów prywatnej własności i pełnionych przez nie funkcji wymaga przede wszystkim: (...) stworzenia warunków prawnych, ekonomicznych i organizacyjnych do dobrowolnego (spółki, wspólnoty, zrzeszenia i inne) lub obligatoryjnego (izby leśne) zrzeszania się właścicieli lasów prywatnych w celu wspólnego zagospodarowania lasów, poprawy ich jakości oraz zwiększania efektywności prowadzonej gospodarki leśnej” (pkt 13 celów i priorytetów PLP).
- ❖ Kolejny aspekt dotyczy sfery PLP zawierającej odniesienia do konieczności „doskonalenia prawodawstwa”, które powinno „zmierzać do rozszerzenia i udoskonalania prawnych możliwości zrzeszania się właścicieli lasów prywatnych w celu wspólnego zagospodarowania lasów i wspólnego prezentowania swych interesów wobec organów samorządowych i rządowych”.

Ministerstwo Ochrony Środowiska,
Zasobów Naturalnych i Leśnictwa
Dokument przyjęty
przez Radę Ministrów
w dniu 22 kwietnia 1997 r.

POLITYKA LEŚNA PAŃSTWA

I. Wprowadzenie

1. Lasy są najbardziej naturalną formacją przyrodniczą od wieków nierozwalnie związaną z krajobrazem Polski, niezbędnym czynnikiem równowagi środowiska przyrodniczego, warunkującym rozwój kraju. Lasy dzięki wniezionej pracy człowieka wykorzystującej naturalne siły przyrody dla potrzeb społeczeństwa stały się nierozłącznym elementem współczesnej i przyszłej cywilizacji.
2. Gospodarka leśna kierując lasami w celu ich ochrony i wykorzystania jest tym rodzajem działalności, który zawiera znaczny udział dóbr i usług o charakterze publicznym, co uzasadnia interwencję państwa przez prowadzenie odpowiedniej dla powszechnych i wspólnych potrzeb społeczeństwa polityki leśnej realizowanej przez leśnictwo i współzależne sektory gospodarcze.
3. Szczególną rolę w ochronie ekosystemów leśnych, ich biocenoz oraz zachodzących naturalnie procesach przyrodniczych odgrywają parki narodowe i rezerwy leśne.
4. Lasy spełniają bardzo różnorodne funkcje w sposób naturalny lub w wyniku działań gospodarki leśnej. Są to:
  - **funkcje ekologiczne (ochronne)** zapewniające: stabilizację obiegu wody w przyrodzie, przeciwdziałanie powodziom, lawinom i osuwiskom, ochronę gleb przed erozją i krajobrazu przed stepowaniem, kształtowanie klimatu globalnego i lokalnego, stabilizację składu atmosfery i jej oczyszczanie, tworzenie warunków do zachowania potencjału biologicznego wielkiej liczby gatunków, ekosystemów i wartości genetycznych organizmów; a także zapewniające wzbogacanie różnorodności i złożoności krajobrazu, lepsze warunki dla zdrowia i życia ludności oraz produkcji rolnej;
  - **funkcje produkcyjne (gospodarcze)** polegające na: zachowaniu odnawialności i trwałego użytkowania drewna, nieдрzewnych użytków pozyskiwanych z lasu i gospodarki leśnej, rozwijaniu turystyki kwalifikowanej, zyskach ze sprzedaży wyżej wymienionych towarów i usług oraz polegające na tworzeniu stanowisk pracy i zasilaniu podatkiem dochodów budżetu państwa i budżetów samorządów lokalnych;
  - **funkcje społeczne**, które służą: kształtowaniu korzystnych warunków zdrowotnych i rekreacyjnych dla społeczeństwa, wzbogacając rynek pracy, służą tworzeniu różnorodnych form użytkowania lasu przez społeczność lokalną, zagospodarowaniu terenów zdegradowanych i gleb marginalnych, wzmocnieniu obronności kraju, służą rozwojowi kultury, oświaty i nauki oraz edukacji ekologicznej społeczeństwa.

Ustawa o Izbach Rolniczych

©Kancelaria Sejmu s. 1/24

Dz. U. 1996 Nr 1 poz. 3

Opracowano na podstawie: tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 183.

USTAWA

z dnia 14 grudnia 1995 r.

o izbach rolniczych

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Tworzy się samorząd rolniczy działający na rzecz rozwiązywania problemów rolnictwa i reprezentujący interesy zrzeszonych w nim podmiotów.

2. Członkami samorządu rolniczego z mocy prawa są:

- 1) osoby fizyczne i prawne, będące podatnikami podatku rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym;
- 2) osoby fizyczne i prawne, będące podatnikami podatku dochodowego z działów specjalnych produkcji rolnej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych i podatku dochodowym od osób prawnych;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych posiadający w tych spółdzielniach wkłady gruntowe.

Art. 2. 1. Samorząd rolniczy jest niezależny w wykonywaniu swych zadań i podlega tylko ustawom.

2. Samodzielność samorządu rolniczego podlega ochronie sądowej.

Art. 3. 1. Jednostkami organizacyjnymi samorządu rolniczego są izby rolnicze, zwane dalej „izbami”.

2. Terenem działania izby jest obszar województwa.

3. Członkami izby są osoby, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 i 2, placące podatek na terenie działania izby oraz osoby, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 3, będące członkami rolniczych spółdzielni produkcyjnych, mających siedzibę na terenie działania izby.

2022-02-04

W obecnie obowiązującym prawie polskim nie jest możliwe wyodrębnienie, jako oddzielnego podmiotu w postaci „izby leśnej”. Obecnie działające w Polsce izby dotyczą w praktyce jedynie aspektów rolnictwa i są typowymi organizacjami samorządu rolniczego (art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych – tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 183). Istniejąca sytuacja nie rozwiązuje istotnych problemów dotyczących kwestii leśnictwa. Właściwym wydaje się zatem utworzenie samorządu leśnego działającego na rzecz rozwiązywania problemów leśnictwa, który reprezentował by interesy zrzeszonych w nim podmiotów. Przynależność do samorządu leśnego powinna być dobrowolna (obowiązkowa) i powstawać z mocy prawa.

Założenia projektu IZBY LEŚNE

- ❖ Zrzeszenie właścicieli lasów prywatnych funkcjonujące co do zasady w obrębie danego powiatu.
- ❖ Forma współpracy właścicieli lasów umocowana prawnie, która będzie działać w obszarze integrowania, finansowania oraz zagospodarowania gruntów leśnych.
- ❖ Instytucja pełniąca jednocześnie rolę grup producenckich i samorządu leśnego, który będzie działał na rzecz rozwiązywania problemów leśnictwa oraz reprezentował interesy zrzeszonych w nim podmiotów.

Zasadność powstania IZB LEŚNYCH

- ❖ Coraz większe zainteresowanie właścicieli lasów prywatnych w zarządzaniu posiadanymi gruntami.
- ❖ Powstanie podmiotu, który współtworzył by prawo dotyczące leśnictwa oraz opiniowałby projekty aktów prawnych.
- ❖ Możliwość uruchomienia zasobów drzewnych (**5 mln m³** rocznie) dla gospodarki, a w szczególności przemysłu drzewnego oraz energetyki.
- ❖ Zrzeszenie dzięki któremu właściciele mają większe możliwości poprzez działanie w zorganizowanej grupie.
- ❖ Dofinansowanie prac leśnych, która zadziała motywująco dla obecnych i przyszłych członków.

Cel realizacji projektu IZB LEŚNYCH

- ❖ Ułatwienie pozyskiwania dodatkowych środków w postaci organizacji pozyskania i sprzedaży drewna oraz dotacji, wsparć celowych, darowizn itp.
- ❖ Powstanie partnera współdziałającego z władzami rządowymi oraz samorządowymi w sprawach dotyczących leśnictwa ochrony środowiska.
- ❖ Dodatkowe dochody dla właścicieli lasów prywatnych. Niższe koszty zarządzania, użytkowania oraz pielęgnowania lasu.
- ❖ Korzyści dla Skarbu Państwa – nowe miejsca pracy, wykorzystanie zasobów drzewnych oraz dodatkowe dochody – VAT, PIT, CIT.

Finansowanie IZB LEŚNYCH

- ❖ Odpisy od uzyskanych wpływów z tytułu podatku leśnego pobieranego na obszarze działania izby.
- ❖ Dotacje z NFOŚiGW oraz wojewódzkich funduszy ochrony środowiska.
- ❖ Środki na realizację zadań zleconych przez administrację rządową lub samorządową.
- ❖ Opłaty z tytułu usług świadczonych przez izbę.
- ❖ Środki wnoszone z opłat za wyłączenie gruntów z produkcji leśnej.
- ❖ Inne, np. darowizny, udziały w spółkach, składki, dotacje celowe, ulgi itp.

Podatek
leśny

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Wojewódzki Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej
w Warszawie

Finansowanie IZB LEŚNYCH

- ❖ Wysokość podatku leśnego w 2022 r. wynosi **46,70 zł/1ha**
  - ✓ (równoważnik wartości 0,220 m³ drewna - GUS 2021).

- ❖ W 2020 r. z podatku leśnego uzyskano w jednostkach samorządu terytorialnego:
301,3 mln zł - z czego 296,7 mln zł (gminy) oraz 4,6 mln zł (miasta na prawach powiatu).

- ❖ Podatek leśny nie stanowi znaczącej pozycji w dochodach własnych JST:
  - ✓ dla gmin - 0,64%,
  - ✓ dla miast na prawach powiatu - 0,01‰.

1. Instytucjonalność
2. Reprezentowanie interesów członków
3. Samoorganizacja
4. Powiązania terytorialne
5. Nazwa wskazująca na „rangę”

Korzyści z powstania IZB LEŚNYCH

- ❖ Zasada: „Im większa powierzchnia lasów prywatnych, tym więcej otrzymywanych środków finansowych” (około 12 tys. ha).
- ❖ Posiadanie środków finansowych służących finansowaniu funkcjonowania izb leśnych i obsługi lasów prywatnych.
- ❖ Reprezentowanie zrzeszonych właścicieli lasów w sprawach związanych z gospodarką leśną na wielu płaszczyznach.
- ❖ Powstanie interesariuszy racjonalnej gospodarki leśnej oraz partnerów społecznych Lasów Państwowych.

Niezbędne zmiany prawne

- ❖ Opracowanie projektu ustawy o izbach leśnych, na wzór już istniejącej o izbach rolniczych oraz bieżąca nowelizacja kilku obowiązujących aktów prawnych.
- ❖ **Stowarzyszenie Leśników i Właścicieli Lasów** pracuje obecnie nad „łatwiejszym” rozwiązaniem prawnym tj. nowelizacją ustawy z dnia 14 grudnia 1995r. o izbach rolniczych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 183), tak aby wprowadzić w tej ustawie konkretne zapisy o izbach leśnych.

Konferencje „Lasy prywatne w Polsce”

- ❖ Celem konferencji - przybliżenie zagadnień związanych ze stanem oraz potencjałem lasów prywatnych w naszym kraju.
- ❖ Program:
  - ✓ Przedstawienie założeń zarządzania i gospodarowania lasami prywatnymi według projektu powołania w Polsce **IZB LEŚNYCH**.
  - ✓ Wręczenie nagrody im. Kazimierza Szeptyckiego dla osoby wykazującej duże zaangażowanie w problematyce lasów prywatnych w Polsce.
  - ✓ Laudacja dotycząca laureata.
  - ✓ Prezentacje prac naukowych oraz doświadczeń terenowych.

Edycja 2019

Laureat I edycji
dr hab. Piotr Gołos
Instytut Badawczy Leśnictwa

Edycja 2020

**Laureat II edycji
Bogusław Popis
Taxis UL / Taxis SI**

Edycja 2021

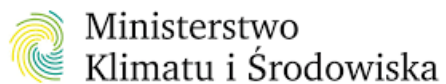

**Laureat III edycji
Krzysztof Faber
Starosta Powiatu Nowotarskiego**

Współpraca

Lasy Państwowe

Media

DZIENNIK
GAZETA PRAWNA

 RZECZPOSPOLITA

R D C
POLSKIE RADIO

**Gazeta
Polska**
codziennie

niezależna

**LAS
POLSKI**
Dwutygodnik leśników
i przyjaciół lasu

**Nowa
Gazeta Leśna**
miesięcznik wszystkich pracujących w lesie

GŁOS LASU

ŚRODOWISKO
ekologia, gospodarka, finanse, samorządy, edukacja

wiecej niż...
biomasa

 **Świat
Rolnika**
info

 **KOMINKI
PIECE**
OGÓLNOPOLSKIE STOWARZYSZENIE

FORUM
POLSKIEJ
GOSPODARKI

Zapraszamy do kontaktu i współpracy

Stowarzyszenie Leśników
i Właścicieli Lasów

AKTUALNOŚCI

O NAS

LASY PRYWATNE

GALERIA

DORADZTWO

WESPRZYJ NAS

KONTAKT

Stowarzyszenie Leśników i Właścicieli Lasów

05-430 Celestynów ul. Widok 19

telefon: 660 163 773

e-mail: slawl@wp.pl

NIP 5322047470

KRS 0000484229

REGON 147000240

Konto: 21 1240 2119 1111 0010 5630 4737

Twój e-mail

Wiadomość

wyślij

